

уважно, як цього можна було сподіватися з боку демократичного світогляду лівого блоку); далі, що справжній спадкоємець б. царської імперії супроти Бесарабії — Кирил (так мовить з латинського погляду для „правих кол“) та Петлюра (так мовить „самодизначення нації“), оба визнають права Румунії на „молдавську Бесарабію“ (причому й таку назву!).

І. Вершица.
(Докінчений буде.)

В обороні прав відної школи.

Народний Комітет в справі польських законів про права мови.

Після дискусії неперекладної на закінчених в днях 14. і 16. лютого 1925 р. Тіснийший Народний Комітет висіс отсі ухвали

Агітаційний лист.

З нагоди листа Чичеріна до Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету.

Лісові політичні листи не новина. Дуже часто й найбільш та найважливіші політичні дії викладали приватного листування для підготовки якихсь певних політичних актів. Притамасно недавню голосну вичину листів між Мех Довельдом і Павликом. Та саме такі політичні листи, що мали сенс діловий, а густо-часто важкий міжнародний характер, прийшли в руках влітасових дієвля постларської диктатури чисто агітаційний характер.

До українських робітників і селян публікував свої листи Ленін, за ним пішли свого часу Троцький, а навіть Зіндов. І нею Вишніченко, відомий зі своїх політичних експериментів, після свого побуту на Україні, теж опублікував листи до українських робітників і селян, але за кордоном. Тепер прийшла черга на Чичеріна.

Чичерін мав виступати особисто на сесії Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету в Харкові, що почав свої наради перш ніжсьма днями. Однак на сесію не прийшов, а прислав лист. В чому все сія того листа? — А ось в чому: Україна мусить бути в як найтіснійшому зв'язку з іншими радянськими республіками з огляду на небезпеку від європейської буржуазії. Україна мусить бути найбільш підготована для відбиття всіх буржуазних атаків, бо вона все мусить впасти перша їхньою жертвою. СРСР, є, на думку Чичеріна, тепер настільки сильний, що його ніхто не ризикує зачепити та власне в ім'я збереження тої сили необхідне якнайбільше злиття України з Москвою.

Україна та Білорусь творять географічно висунені постерунки великоросійської площини — пише до слівно Чичерін — і через те оба краї є предметом зосередженої уваги та захланности імперіялістів. Утвердженні, що Україна є предметом захланности всяких імперіялістів, має Чичерін повну рацію, однак з тим додатком, що одним з найнебезпечніших для неї був з давня давня лінійний імперіялізм, тобто московський.

Метою листа Чичеріна (коли судити по змісті, який передають телеграфічні агенції) є агітація за централізацією СРСР. Чим скорше зникнуть всякі позначки державної окремішности України, тим більше забезпеченою буде вона перед зазіханнями західного імперіялізму. Зміст цього листа вказує теж на те, що існує ще й другий бік Чичерінської малахії.

Ного сія вважається перш за все відповісю на всі ті децентралістичні течії, які планують зникти України, а яких метою саме й є емансипація від московського централізму. Під впливом тих течій, що проминують широкі українські землі, виступав у грудні 1922 р. проти нової радянської конституції, що ввела тоді децентралізм, навіть такий „Українець“ як Рахонський. Проти такої децентралізації виступав тоді і представник Грузії Майлані, що на знак протесту виступив навіть з центрального комітету партії. Нікому не секрет, що інші імена, у рядях КП(б)У є заперці противники московського централізму. Вони очевидачи є проти цього тільки тому, що до цього зневажали їх українські стіхи. Назовою таких впливових діячів як Гринько, Солондуб, Скрипник, Шукський та інші.

Саме ці протидецентралістичні настрої мусіли мати на думці Чичерін, пишучи свого листа. Він хоче паралізувати їх, маюючи на увазі велику небезпеку для України в тому випадку, як вона розв'язує центральністичні московські пута.

Мабуть Чичерін особисто тому не звався перед українським ВЦВК-ом, щоб не наражувати себе на неприємні спори на цю тему в Харкові. Заступив себе листом, на який ніхто не буде ні нападати ні його критикувати бо цього все одно Чичерін не почує.

Та всі ці чисто агітаційні засоби Чичерін і інших московських централізаторів, не припинять ні на крок зовсім природної еволюції на Україні, що перш за все з чисто господарських мотивів мусить поводити не тільки до економічної, але й до політичної окремішности. Дуже яскраво виступила свого часу та тенденція у промові голови Раднаркму України Чубаря, в якій він складав звіт з діяльності українського уряду перед Всесоюзним Центральним Виконавчим Комітетом у Москві. Він недвозначно підкреслює, що в господарському відношенні московський центр криздить Україну. Він тягне з неї чи не найгірше, але дає за те так мало, що не межує з нічим. Чубар ілюстрував це цифрами та прогностичними великими вкладами в український промисел мінімальним вкладом в український. Очевидачи, що такі настрої та тенденції на Україні болюче відчужає перескхла централізмом Москва.

В. М.

напки, що на обмеження зброєнь зовсім не зважається. Азіатська зброяється кредитів 5 мільйонів фунтів стерлінгів більше, як минулого року. Більшість кредитів пається позичати на будову 3 нових кружляків в Сінгапурі. Виплатки на повітряну флоту значно вищі як м. р. На будову нових літаків жадають кредитів 15.5 мільйонів фунтів стерлінгів. Заявля, що флоту мусить змодернізувати. Реформа авіації флоту конститутивна яких 200 мільйонів доларів.

Улієм Стає про Сх. Європу.
Англ. журналіст Улієм Стає у „Прог. Пр.“ вказує на те, що Англія не хоче визнати споконачи континентальних народів і Сх. Європи. Франція заклонила військовий договір із Польшею й Чехословаччиною, то мусить військ. Інтарвеніювати в разі нападу СРСР, на одну з них. Гарантійний пакт без Польщі з Чехословаччиною, означав би, що Англія не обходять напади на ці держави.

відгуки дня.

Пенло

Люблю час від часу переглянути і являючий польську пресу: „Щоденник“, „Поранку“, „Вік“ і „Курєр Краківський“.

В них щодат є щось цікавого: то мо білізми, то революція, то напад, то саботаж.

Всі ці газети є сильно протибольшевицькі.

Один із класичних прикрас на це — „Вік Моє“ з 10. лютого 1925.

На початку числа, немітніми буквами величезна стаття: „O. P. U. — Obrazki z szarych lat“.

Волося стає добром, оті заходять сьомі зими, мороз іде по ній широким — як читати ці страшні рядки. Рядки написані чоловіком, що сам пережив ці страхоти, коли потім у його жадній душі чужинця, чи як вона тепер звється — Г. П. У.

Автори статті архітектурно очевидно за душою. Ший десь і під ніч не давав нічого їсти, а рано ший поклав до пересуду. Якийсь пів у робітничій білизні (брати але страшні!) був дуже інтимний (що за мучка!) і зрозумів архітектурному сидінню (графічний тоотуш). Сидіння складалося з кукли, сметанки, булочки і знаменитого папірсу. Білий архітектурний те все сія і вийня, а потім закурив папіросу.

Тепер зачалась друга частина, ще страшніший тоотуш. Архітектурно виглядає раз остро, раз загально, „пан у робітничій білизні“ і блиска на нього сілами з оку лави (лайдакство!).

Змучену, знатратовану жертву відправлено знову до келії, лягаючи й сам на сам з опілками-дурками.

На початку доби класика, що жертву на п'ять разів на довіт, але все без успіху. Потім лизався в сміху і тільки відкинув палю та обізвав: „Муче тепер на його вид, когось революційна бестія!“

І білий архітектурний мучиться... Що гляну на палю, то відвертася, що гляну, то відвертася, а який всадя голою під подушку і... заснув.

Завалось йому, що двоє турки вже ніколи не отворяться для нього, зіб... на роутрі.

Але по довгих і тяжких двох тижнях він таки отворився і архітектурно випустив на волю.

Та що ж тоді... Хіба жетва превелика може тепер сподію спати? Так жетва хити може знову прити підліт!

О боже! І за що це все?.. за підарівня і за шпінелі!

Нелюде!

Люблю час від часу переглянути і являючий польську пресу...

Гаррісон Чінка.

Львів, у лютім 1925 р.
За Тіснийший Народний Комітет:
Д-р І. Голубович голова. А. Малецький ген. секретар.

По широкому світі.

Англійський новоліт довго заважає. Крім брехні має також запалення легень. Наслідки престолу, ки. Великий перебуває тепер на долах у Швейцарії, телеграфічно відзано до повороту.

Мавриш Фощ, як голова військової контрольної комісії передав секретаріату рази амбасадорів відпис протоколу контрольної комісії.

Людендорф думає докласти свій політичний мандат до німецького парламенту.

М. М. Англія та Зв'язки Держави Англія ітн закінчили переговори в справі складання другої конференції для обезброєння. Переговори в цій справі велися в Лондоні безпосередньо між Келлоу і Чемберленом.

Румунсько-німецький конфлікт з дня на день загострюється і перекінюється у фактичну торговельну війну.

В Афганістані діяльність повстанців загострюється. В цьому Клею позачужо загрозиле життя чужинців з першу часту Балочей.

В Римі почалися 12. лютого засідання відновленої урядом Муссоліні комісії для реформи неперекладного законодавства. В справах беруть участь і сенатори. Метою праці є введення введення Кавуром пошлу цорки від держави.

Румунія заперек відомості поширення в пресі про те, що нібито кода перекладу об'явлено та концентрує війська на бесарабських кордонах.

Румунський парламент прийняв закон про створення румунського православно-католицького патріархату.

ОСТАННІ ВІСТІ.

Віце-м. Смульскі не уступає.

„Жечпосполіта“ заперече вістку про димісію віце-міністра Смульського в зв'язі з об'явкою про лабору віце-прем'єр Тугут конференції з віце-міністрам Смульським. В уряді дійшло мабуть до порозуміння. Об'явкою мається так інтерпретувати, що посліди на „жечпосполіта“ об'явкою будуть заповідати збори лише оголошувати, а не треба буде дозволу, щоб їх відбули.

Димісія кабінету Маркса.

Пруський союм відкинув внесення урядових сторонища, яке висловлює урядові довіру, 221 гол. проти 218. Прем'єр Маркс заявив, що кабінет подастесь до димісії. В парламентських колах думають, що кабінетова криза в Прусії може викликати кризу в рейхстагу, бо центр, на якому опирається уряд Лютра, не хоче працювати з партіями, які повалили в Прусії Маркса.

Франція центру пруського союму рішила поставити знову кандидатуру Маркса на становище пруського прем'єра. Візвала теж двох послів, неперекладних при голосуванні, дво-

жити мандати. Коли би відмовилися, виключать цих послів із партії.

Нема обмеження зброєнь.

„Пейли Мейл“ відомляє з Токіо, що Японія мусить зазнакомилися з проектом конференції роззброєння, аки візьме в ній участь. Японія не згодиться на обмеження того озброєння, на якому ґрунтується безпека краю, отже не згодиться на обмеження числа підводних човнів і контиторпедовнів. Договір із СРСР, ратифікує регент мабуть 21. п. м. „Молний Пост“ об'являючи в довгій телеграмі з Вашингтону справу конференції пише, що в Франції не повинно панувати фальшиве переконання, що на конференції можна буде торкнутися справу довгіх і сухопутної безпеки, бо признано, що то неопустиме. Італія взяла би участь у конференції, але жде, що зробить Франція. Келлог перед відом-старався познати думки амер. амбасадорів у всіх столицях. Першим вислідом було, що сухопутні зброєння мусить виключити, бо іннакше конференція не вдасться.

Із Лондону відомляють, на основі вісток із мін. війни й мар-

Люблю час від часу переглянути і являючий польську пресу...

Гаррісон Чінка.

© Друкарня Визавничої Співачі „Діло“, Львів, 1998